

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

התובעת

בעניין: הסתדרות הגמלאים בישראל

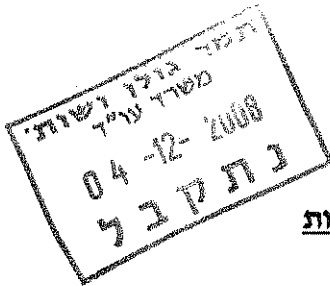
נ ג ד

תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית
בישראל בע"מ

ארגון עובדי תנובה – הוועד הארצי

הסתדרות העובדים הכללית החדשה – הסתדרות
המעו"ף

הנתבעות

החלטה

1. השאלה העומדת להכרעה – האם יש למחוק את נתבעים 2 ו-3 מכתב התביעה שהגישה התובעת (להלן – **הסתדרות הגמלאים**).

הרקע להחלטה:

2. ביום 2.3.07 נחתם הסכם קיבוצי (להלן – **ההסכם הקיבוצי**) בין נתבעת 1 (להלן – **תנובה**) לבין נתבעים 2 ו-3 (להלן – **הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי**, בהתאמה) בעניין העברת השליטה בתנובה.

3. בסעיף 8 להסכם הקיבוצי נקבע סכום מענק העברת השליטה, 30 מליון ו-750 אלף דולר של ארה"ב. בסעיף 8.1 להסכם הקיבוצי נקבע כי מענק העברת שליטה יחולק בין **"כל עובדי קבוצת תנובה הקבועים ביום 6.3.2007 המיוצגים על ידי נציגות העובדים, ושיהיו עובדי קבוצת תנובה במועד הקובע"**. בסעיף 8.2 להסכם הקיבוצי נקבע כי על אף האמור בסעיף 8.1 להסכם הקיבוצי, יחולק סכום מענק העברת השליטה גם לעובדים שפרשו מעבודתם על פי הסכם פרישה מוקדמת, אם בהסכם הפרישה עמם נקבע כי **"העובד יהיה זכאי במקרה של מהלך לשיוך, הקצאה, העברה או הענקת מניות נ"ע ו/או זכויות לעובדי תנובה לאותן זכויות אשר היו מוענקות לו אלמלא פרש"**.

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

4. בתביעתה, טענה הסתדרות הגמלאים כי הוראת ההסכם הקיבוצי מקפחת ומפלה 3,000 גמלאי תנובה, אשר זכאים גם כן לקחת חלק במענק העברת השליטה (להלן – **המענק**). לטענת הסתדרות הגמלאים, לגמלאי תנובה זכות מוקנית לקחת חלק במענק, אולם ההסכם הקיבוצי יצר הפליה בין הגמלאים, כך שהוכרה רק זכותם של גמלאים שפרשו לפנסיה מוקדמת לקבל את חלקם במענק; ההסכם הקיבוצי מפלה וסותר את תקנת הציבור; ההסכם הקיבוצי נוגד את עקרון השוויון; ההסכם הקיבוצי מקפח את הגמלאים ומנשל אותם מזכויותיהם. הסתדרות הגמלאים עתרה, בין היתר, למתן סעד המורה על ביטול ההפליה הפסולה **"אם מכוח שינוי סעיף 8.2. להסכם הקיבוצי המיוחד מיום 2.3.07 ואם מכוח מתן הצהרה על זכאותם וזכותם של הגמלאים לקבל מענק"**.

5. כתב התביעה הוגש כנגד תנובה והוועד הארצי בלבד. בהחלטת בית הדין מיום 17.4.08 נקבע כי יש מקום לבחון את שאלת צירופה של הסתדרות העובדים הכללית – הסתדרות המעו"ף אשר היא ארגון העובדים שהוא צד להסכם הקיבוצי.

6. בדיון שהתקיים ביום 30.4.08 ביקשה הסתדרות הגמלאים לצרף את הסתדרות העובדים הכללית החדשה – הסתדרות המעו"ף (להלן – **הסתדרות המעו"ף**) כנתבעת נוספת.

7. הנתבעות הגישו כתבי הגנה, במסגרתם העלו טענות מקדמיות ועתרו לדחות או למחוק על הסף את התביעה או לעכב את הדיון בה מנימוקים שונים, וביניהם: העדר זכות תביעה/מעמד להסתדרות הגמלאים; מדובר בתביעה כספית במסווה של תביעה לסעד הצהרתי; התיישנות; אי מיצוי הליכים פנימיים על פי חוקת ההסתדרות.

8. בדיון שהתקיים ביום 22.5.08 התקיים דיון בעניין הטענות והבקשות המקדמיות שהועלו בכתב ההגנה.

9. בהחלטה מיום 29.5.08 קבענו כי בטרם תינתן החלטה בבקשות המקדמיות מן הראוי שתובא בפנינו עמדת ההסתדרות הכללית, והורינו על קבלת עמדת היועץ המשפטי של ההסתדרות.

10. לאחר מועד זה נתבקשו ארכות חוזרות ונשנות להגשת עמדת ההסתדרות הכללית, עקב הידברות בין הצדדים. בסופו של דבר הודיעו הסתדרות הגמלאים, הוועד הארצי,

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

הסתדרות המעו"ף וההסתדרות הכללית בהודעה משותפת כי הגיעו להסכמה ביניהם, לפיה **"התובעת [=הסתדרות הגמלאים] לא מבקשת כל סעד בקשר לנתבעים 2 ו- 3 וכלפי עובדים של נתבעת 1 ובהתאמה יימחקו הנתבעים 2 ו- 3 מכתב התביעה, ללא צו להוצאות"**.

טענות הצדדים:

11. תנובה התנגדה למחיקת הוועד הארצי והסתדרות המעו"ף מהתביעה, ולחלופין עתרה לצרפם כצד ג', וזאת מנימוקים אלה:

11.1. עילת התביעה היא ההסכם הקיבוצי 2007, פרשנותו ויישומו, כאשר הן הסתדרות הגמלאים, הן הסתדרות המעו"ף והן הוועד הארצי הם אורגנים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שהיא צד להסכם הקיבוצי. התביעה היא למעשה סכסוך בין אורגנים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה, ולא ניתן לברר את הסכסוך בהיעדרו של מי מהאורגנים.

11.2. להסתדרות הגמלאים אין מעמד להגשת התביעה, ומשמדובר בהסכם קיבוצי כדין מנוע כל אורגן אחר של ההסתדרות הכללית להגיש תביעה בנוגע לאותו הסכם קיבוצי. על מנת לברר טענה זו מן הדין כי כל הצדדים להסכם הקיבוצי והמעורבים בסכסוך יהיו חלק מהדין.

11.3. לא ניתן לדון בטענות הסתדרות הגמלאים בעניין בטלות הוראת ההסכם הקיבוצי ללא הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי, אשר חתמו על ההסכם הקיבוצי. כמו כן, לא ניתן להכריע בפלוגתאות העובדתיות והמשפטיות ללא הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי. בהקשר זה הודגש כי בכתב התביעה הועלו טענות גם כנגד הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי.

11.4. "העסקה הדיונית" נגועה בחוסר תום לב, שכן הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי מסכימים למרבית טענות תנובה. אין לאפשר לנתבעים להתחמק מדין בשאלות המשפטיות והעובדתיות המתעוררות בהליך זה.

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

12. הסתדרות הגמלאים טענה כי התנגדותה של תנובה עומדת בסתירה לטענותיה בכתב ההגנה לפיה אין לפגוע בזכויות עובדי תנובה; ההסכמה שגובשה בין הסתדרות הגמלאים, הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי נועדה למנוע פגיעה ולו מזערית בעובדי תנובה, לצמצם את המחלוקות ולייעל את ההתדיינות; ככל שתנובה תעמוד על הותרת הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי בתובענה, ההסכמות שגובשו בין הצדדים יבוטלו.

13. הסתדרות המעו"ף טענה כי בעקבות ההליכים בפני בית הדין וחילוקי דעות שהיו עלולים להיווצר בין הגופים ההסתדרותיים השונים, החליטו כל מרכיבי ארגון העובדים לרבות הסתדרות הגמלאים כי יש למנוע מצב כאמור; לפיכך, הוסכם כי הסתדרות הגמלאים אינה דורשת ולא תדרוש עוד ביטול ההסכם הקיבוצי אלא הרחבתו על הגמלאים על חשבון תנובה בלבד; לנוכח הסכמה זו אין חילוקי דעות בין הסתדרות הגמלאים לבין נציגות העובדים.

14. הסתדרות העובדים הכללית טענה כי בעקבות החלטת בית דין פעלה למציאת פתרון אשר ימנע סכסוך פנים ארגוני; הצדדים הגיעו להסכמה תוך הבהרה מפורשת של הסתדרות הגמלאים כי לא ידרש על ידה כל סעד מהסתדרות המעו"ף והוועד הארצי; משכך, כאשר הסעדים המבוקשים הם רק מתנובה, אין מקום להשאיר את הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי כנתבעים; אין לאפשר לתנובה ליצור סכסוך שלא קיים בין אורגנים של ההסתדרות.

הכרעה

15. בכתב התביעה עתרה הסתדרות הגמלאים לכך שבית הדין ייתן סעד לביטול ההפליה הפסולה "אם מכוח שינוי סעיף 8.2. להסכם הקיבוצי המיוחד מיום 2.3.07 ואם מכוח מתן הצהרה על זכאותם וזכותם של הגמלאים לקבל מענק". בהתאם לפסיקה, ככל שנקבע כי הוראה בהסכם קיבוצי היא הוראה מפלה, על בית הדין לקבוע מה היא התרופה הראויה. בעניין דנילוביץ' [בג"צ 721/04 אל על נתיבי אוויר לישראל נ' יונתן דנילוביץ', פ"ד מח(5) 749] נפסק כי בחלק מהמקרים התרופה הראויה היא הענקת טובת ההנאה גם למי שמופלה, סעד "ההרחבה". אולם –

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

"השימוש בתרופה זו אינו עניין מכני. יש לבדוק בכל מקרה אם ההרחבה אפשרית. יש לבחון אם היא פשוטה לביצוע, ואם אין בה התערבות יתירה במרקם החקיקתי. יש להתחשב בהשפעות התקציביות".

בעניין דנילוביץ, קבע בית המשפט העליון כי סעד ההרחבה הוא הסעד הראוי, לנוכח העובדה כי -

"ההרחבה זו תואמת את התבנית החוזית. היא מוסיפה קבוצה קטנה של נהנים, ואינה מטילה, על כן, מעמסה תקציבית של ממש. נעשה צדק, ונראה שנעשה צדק".

במקרה הנדון, בהסכם הקיבוצי נקבעו באופן מפורש הן סכום המענק והן אופן חלוקת המענק, כאשר טענות הסתדרות הגמלאים מכוונות כנגד אופן חלוקת המענק. תיקון האפליה הנטענת באופן חלוקת המענק יכול להיעשות בשתי דרכים: סעד ההרחבה – חיוב תנובה להגדיל את סכום המענק, ולשלם מענק גם לגמלאים. סעד ביטול – ביטול הוראת ההסכם הקיבוצי, תוך שלילת המענק גם מהעובדים. סעד שינוי – שינוי הוראת סעיף 8.2 להסכם הקיבוצי, באופן שהסכום המוסכם של מענק העברת שליטה יחולק באופן שונה, בין העובדים והגמלאים. כפי שמשמע מההודעה המשותפת, ויתרה הסתדרות הגמלאים על שני הסעדים האפשריים האחרונים, והיא מצמצמת את תביעתה לסעד הראשון – סעד ההרחבה. דהיינו, הסתדרות הגמלאים אינה עותרת לשינוי הוראת ההסכם הקיבוצי באופן שישנה את אופן חלוקת המענק בין העובדים הפעילים לבין הגמלאים, אלא עותרת רק לסעד של חיוב תנובה לשלם את המענק גם לגמלאים. לפיכך, לכאורה, העובדים המיוצגים על ידי הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי אינם עלולים להיפגע מתוצאות ההליך, ולכן אין להותיר את הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי כנתבעים מטעם זה.

16. השאלה היא אם למרות תיקון כתב התביעה המשתמע מההודעה ובקשת הסתדרות הגמלאים למחיקת הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי על בית הדין לעשות שימוש בסמכותו ולצרפם כצד להליך. תקנה 18 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב – 1991 קובעת כמפורט להלן:

"בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית הדין או רשם, לבקשת בעלי דין או בלא בקשה כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על מחיקת שמו של בעל דין

בתי הדין לעבודה

עב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

בפני: כבוד השופטת לאה גליקסמן
נ.צ. (עובדים) מר אדי דלל
נ.צ. (מעבידים) גב' רויטל גוטלון

שצורף שלא כהלכה כתובע או כנתבע, או על הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע או כנתבע או שנוכחותו בבית הדין דרושה כדי לאפשר לבית הדין לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה".

17. אנו סבורים, כי בנסיבות המקרה הנדון, למרות בקשתה של הסתדרות הגמלאים למחוק את הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי מכתב התביעה, ולמרות הצמצום (המשתמע מההודעה) של הסעד הנתבע על ידה, יש מקום לעשות שימוש בסמכותו של בית הדין ולהותיר את הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי כנתבעים בשל העובדה ש"נוכחותם דרושה כדי לאפשר לבית הדין לפסוק ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה".

18. כאמור, לטענת ההסתדרות הגמלאים, ההסכם הקיבוצי "מפלה וסותר את תקנת הציבור", פוגע בעקרון השוויון בכלל ובהוראות חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח – 1988 בפרט. ההסכם הקיבוצי הוא פרי משא ומתן והסכמה בין תנובה, הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי, והוראותיו לא נקבעו חד צדדית על ידי תנובה. לפיכך, להסתדרות המעו"ף ולוועד הארצי אחריות שווה לאחריותה של תנובה להוראות ההסכם הקיבוצי. נציין, כי בכתב התביעה, שלא תוקן, העלתה הסתדרות הגמלאים טענות קשות כלפי נציגות העובדים, וטענה בין היתר כי קבוצת העובדים הפעילים (המיוצגת על ידי הוועד הארצי והסתדרות המעו"ף) היא "בבחינת הדור שלא ידע את יוסף" וכי "בשליטת זכותם של הגמלאים (שיצאו לגמלאות בגיל פרישה) להיכלל בחלוקת המענק, הגדילו העובדים הפעילים והגמלאים שיצאו לפרישה מוקדמת את חלקם בעוגה על חשבון הראשונים" (סעיף 74 לכתב התביעה). גם אם משיקוליה החליטה הסתדרות הגמלאים שלא לתבוע סעד מהסתדרות המעו"ף והוועד הארצי, הרי משהם צד להסכם הקיבוצי שמבוקש לבטל או לשנות הוראה מהוראותיו, כאשר הטענה היא כי הוראת ההסכם הקיבוצי היא הוראה מפלה, נוכחותם בבית הדין דרושה על מנת להכריע ביעילות בשאלות השנויות במחלוקת בין הסתדרות הגמלאים לבין תנובה. יתר על כן. גם אם תביעת הסתדרות הגמלאים מצומצמת ל"סעד ההרחבה", הרי שלהטלת מעמסה תקציבית נוספת על תנובה עשויה להיות השלכה על כלל עובדי תנובה, המיוצגים על ידי הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי, וגם בשל כך נוכחותם דרושה כדי להכריע בשאלות השנויות במחלוקת.

בתי הדין לעבודה

צב 5841/08

בית דין א. לעבודה ת"א

נפג: כבוד השופטת לאה גליקסמן
 נ.צ. (עובדים) מר אדו דלל
 נ.צ. (מעבידים) גב' רוזטל גוטלון

19. סוף דבר:

כתב התביעה של הסתדרות הגמלאים אינו תואם את ההסכמה בין הסתדרות הגמלאים, הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי על פי ההודעה המשותפת. לפיכך, בתוך 10 ימים על הסתדרות הגמלאים להגיש כתב תביעה מתוקן ולחלופין – להודיע כי היא מותירה את כתב התביעה המקורי על כנו. בכל מקרה, גם אם יתוקן כתב התביעה ברוח ההודעה המשותפת, אנו עושים שימוש בסמכותנו על פי תקנה 18 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב – 1991, וקובעים כי הסתדרות המעו"ף והוועד הארצי יצורפו כנתבעים להליך זה, בשל העובדה ש"נוכחותם דרושה" להכרעה במחלוקת בין הסתדרות הגמלאים לבין תנובה.

עם קבלת הודעת הסתדרות הגמלאים, תינתן החלטה על המשך ההליכים בתיק.

נ.צ. (מעבידים) גב' רוזטל גוטלון
 לאה גליקסמן, שופטת
 אב"ד
 נ.צ. (עובדים) מר אדו דלל

נ.צ. (מעבידים)
 גב' רוזטל גוטלון

לאה גליקסמן, שופטת
 אב"ד

נ.צ. (עובדים)
 מר אדו דלל

בית הדין האזורי לעבודה תל-אביב
 אני מאשר
 שהעתק זה נכון ומתאים למקור

תאריך 24.11.08
 50
 מזכיר